

OBSAH

POPISY ŽÁKŮ: TYPY NEBO STEREOTYPY?

Miloš Kučera

Úvod	10
Několik kazuistik	10
Premiant a propadlík	10
Hodná nebo geniální?	12
Učitelé a jejich třída	14
Druhy dat	15
Hlavní literární odkaz: Woodsova kritika slovního hodnocení	17
Přehled dimenzí popisů žáků	20
Obsah dimenzí	21
Komentář dimenzí: srovnání s Woodsem	35
Rozdíly mezi učiteli	40
Škola jako pracoviště	42
Potenciální studenti a nestudenti	43
Otevřené problémy	44
Žakovská a učitelská kultura	45
Učitelské ideologie	47

TYPIZAČNÍ POSTUPY RODIČŮ A UČITELŮ NA ZAČÁTKU 2.STUPNĚ ZŠ

Stanislav Štech, Ida Viktorová

Úvod : Škola jako most	50
Hledání výchozího místa	52
Analýza učitelova slovníku	52
Prospěch třídy a sledovaných žáků	58
Instituce střetnutí rodičů s učiteli	59
Co skrývá „managing“ typu - kazuistické ilustrace	62
Pavel : Život mimo školu ve škole	62
Václav: „Chtěl bych se naučit nekazit věci“	67
Ondra : Od „podivínského vědátora“ k „potměšilému průměru“	71
Kamila: Když je průměr neúspěchem aneb „co vlastně chtějí ?“	74
Dan : Strach z deviance - „být v pořádku s učiteli“	76
Autorita rodiny a autorita školy ve vzájemné interakci:	79
Autorita a legitimita hodnocení	79
Srovnávání škol	80
Uznání autority rodiny	81
“Špatný učitel”	82
Situace vyjednávání	83

Co je školním úspěchem?	84
Spontánní dosahování úspěchu	86
Školní práce	87
Úspěch kvůli rodičům	88
Prvky etnoteorie typizování dětí na začátku 2.st.ZŠ	89
Zvětšovací sklo	89
Hic Rhodos, hic salta	90
Naděje na změnu	90

STŘET ZÁJMŮ - KULTURNÍ KONFLIKT MEZI UČITELI A ŽÁKY

<i>Dana Bittnerová</i>	
Úvod	99
Stát se žákem	100
První krůčky k pochopení instituce	101
Veni, vidí, vici	102
Sebeobrana či útok?	102
V jednotě je síla	103
Toreadoři	105
Jsmo jiní - jsmo děti	106
Závěrem	108

MÍSTO NA SLUNCI

<i>Věra Semerádová</i>	
Boj o místo na slunci	111
Vlivní a oblíbení?	112
Jak se navzájem vidí	121
Závěrem	126

JAK SE DĚTI UČÍ

<i>Miroslav Rendl</i>	
Etnokoncepty školních standardů: co je normální	129
Jak (dobře) se učí: prospěch a osobní standard	129
Jak (mnoho) se učí: formy a stupně aktivity, standardní aktivita	130
Jak je to se šprty	134
Učit se bez učení aneb naučit se bez námahy	135
Když to člověku jde a když mu to nejde: pozitivní a negativní cyklus	137
Kdyby je to bavilo a jak je to nebaví	140
Možnosti korekce	143
Rodinná mobilizace	143
Působení učitele: co má a nemá dělat, jaký má a nemá být	144
Kdo jsou (vývoj identity k autonomii)	150
Škola a individualita	150
K čemu je škola	154

ZKOUŠENÍ OČIMA ŽÁKŮ

<i>Oldřich Čálek</i>	
Úvod	162
Prožívání zkouškové situace	163
Známkování	165
Úloha zkoušejícího	167
Zkouška podle přání žáků	169
Závěr	170

JAKÉ TO JE, BÝT „DOBŘÝ ŽÁK“

<i>Věra Semerádová</i>	
„Dobrý žák“ - pojem relativní?	172
Perspektiva učitele	173
Perspektiva žáka	173
Romové - dobří žáci?	175
„Dobrý žák“ - pojem relativní?	178
Několik kazuistik	178
Dobrý žák?	181

MUSÍTE BÝT SEBEVĚDOMÍ!!! (???)

<i>Hana Kasíková</i>	
Úvodem	185
Sebevědomý žák	186
Sebevědomí žáků	187

UČITELSKÉ STRATEGIE PRÁCE S KVALITOU TŘÍDY JAKO KRITÉRIUM KONSTRUKCE TYPICKÉHO KLIMATU VE TŘÍDĚ

<i>Miroslav Klusák</i>	
Úvod	191
Metoda výzkumu	191
Vymezení výzkumného zájmu	191
„Působnost“ učitelské strategie práce s kvalitou třídy	193
Vynořující se „kulturní téma/centrální kategorie“ -	
- postupné upřesnění a teoretická reflexe	193
Strategie „povinného závazku“	197
Strategie „pedagogického ideálu“	202
Závěrem	207